

STÄMMNING 1/87

TIDNING FÖR ÖREBRO LÄNS FOLKMUSIKFÖRBUND

Dags bryta in på kungabesöken

VI MÅSTE MARKNADSFÖRA FOLK- MUSIKEN!

Vi måste vara mera utåtriktade, visa upp oss, visa vår konstnärliga kvalitet så att vi står oss i konkurrensen med det musikutbud som finns idag.

Vi måste framträda och vara med i flera offentliga sammanhang, vara med där landstings- och kommunalpolitiska personer är inbjudna, då vi har gäster från andra delar av landet och från andra länder.

Vi ska vara med vid läkarkongresser, konferenser, invigningar, kungabesök osv. Annåsera, trycka upp flygblad, sprida blänkare i tidningarna, ännu mer än tidigare tala om när vi har något på gång.

Senast på konserthuset såg vi att publiken kommer när vi verkligen visar vad vi kan. En nära nog fullsatt salong - det är inte alla musikgenrer som når samma resultat!

När nu omorganiseringen snart blir klar och regionaliseringen av länets musikliv är ett faktum - då måste vi vara beredda, individuellt och i små och större grupper, att kunna framföra folkmusik av hög klass, särskilt vårt eget läns många fina låtar.

Då kan vi vara säkra på att vi får det ekonomiska stöd vi behöver för att kunna fortsätta vår verksamhet och föra fram vår folkmusiktradition till kommande generationer.

Jag är säker på att vi i en

snar framtid också får hjälp med lokaler där vi kan träffas, spela och vara tillsammans med andra organisationer.

De som liksom vi för kulturella traditioner vidare.

GUNNAR KÄRNHEIM

- Jag skrev för att jag vill ha tidningen kvar! sa Lisa Persson när hon lämnade texten om "Saddy Stump".

Tack för omtanken!

Tro det eller ej, men det är rätt mycket jobb med den här tidningen, och ju fler som hjälper till dess bättre.

Det vore särskilt roligt att få INSÄNDARE om allt som händer i förbundet.

Kanske måste någon sticka ut huvet ordentligt för att det ska bli lite debatt?

Jag ska göra ett försök genom att påstå: Ju mer vi lyckas

överskrida egna och andras gränser, desto bättre!

- Hör ni, han sitter och spelar "In the mood"! sa någon på slotts-stämman sitt om en av våra värderade durspelare.

"Som inte visste bättre"?

Tja, jag vet inte.

Tvärtom är jag ytterst road

av tanken att höra ett helt Allspelsgäng spela In the mood på spelmannsätt med specialskrivna stämmor. För att inte tala om vilken enorm succé det skulle bli om man spelade upp

Forts.s.11

OMSLAGET: "Lagom till allspelets inledning vid Askersundsstämman -86 kom den sågspelande levnadskonstnären-multiinstrumentalisten Aarto Viljamaa incyklande på scenen. Han gjorde en paus på väg hem från Italien". /Sven-Erik Flyckt, foto/

STÄMNING 1/1987

Tidning för Örebro Läns

Folkmusikförbund

Adress: c/o Wennerlund, Sjövägen 13, 703 65 ÖREBRO

Ansvarig utgivare: Gunnar Kärnheim, Hjortstorpsv.38, 703 66

ÖREBRO, 019/142838

Redaktör: Hans Wennerlund, 019/182219

Bildredaktör: Åke Ahlstrand, 019/120504

STYRELSEMEDLEMMAR ÖLFM:

Ordf: Gunnar Kärnheim

V.ordf: Ulf Larsson,

019/134659

Sekr: Elisabeth Helldén,

019/115206

Kassör: Kerstin Friman,

019/123550

Ledamot: Hans Wennerlund

Ledamot: Heléne Andersson,

019/106732, 235266

Ledamot: Per-Olof Lavesson,

019/147219

Ledamot: Kjell Stockfors,

019/126787

Tidningsprenumeration ingår i medlemsavgiften 50:-/år som sätts in på PG 384874-4

Nu våras det för "folk" och jazz

Jag, Bertil Rydberg och Ragnar Forsgren brukade åka runt på skolorna och spela, berättar Gunnar Kärnheim för Sölve Persson.

- Sa Du verkligen i "Tvärsnytt" att ni ska spara in på Symfoniorkesterns framträdanden, till förmån för jazz och folkmusik?
- Det stämmer! svarar Sölve Persson på sitt lugna vis.

ÖLFM har visserligen kunnat räkna med ett stabilt landstingsstöd. Men detta var ändå ett så överraskande uttalande att ordf. Kärnheim bokade tid med Sölve för att ta närmare reda på vad som ligger bakom.

SÖLVE PERSSON f.49 ordf. i landstingets kulturnämnd och när-vårdsnämnd liksom för Kävesta folkhögskola, Länsteatern, Länsmuséet och socialnämnden i Kumla. Kumling som kom med i (s) via SSU, skolsekreterarjobb i Hallsberg, ABF-jobb i Kumla.

- Det är ju en stor reform nu när landstinget ska bli huvudman för det regionala musiklivet från 1/1 1988, säger Sölve.

- Inom kort kommer vi med ett förslag till helhetslösning, där t ex användningen av Örebro konserthus ska klarläggas.

- TEMUS-förslaget utgick ju från att den europeiska konstmusiken (=klassiskt) fått en orimligt stor del av anslagen.

- Debatten om symfoniorkestern ledde ju till att den ska få vara kvar, men vi sparar pengar på att symfoniorkestern gör färre framträdanden.

- På det sättet får vi fram motsvarande 5 helårstjänster, som kan satsas på projekt av olika slag, när man vill hyra in andra typer av musik.

- Så man kan betala några folkmusiker förlorad arbetsförtjänst, t ex för att åka runt och spela på skolorna?

- Javisst. Det är precis sådana projekt som vi tänkt oss.

Forts.s.11

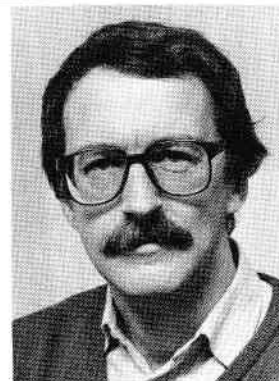

KJELL STOCKFORS

f. 38, ingenjör bosatt i Örebro och född i Ramsberg, uppväxt i Guldsmidshyttan. Sysslat med gruvsdrift; ortdrivare, gruvmaskinskonstruktör osv. Påbrå från farmor och far (amatörtrubadur), spelat B-kornett i Guldsmidshyttans musikkår, med i Bergslagens storband. "Tvingades välja mellan arbetet och musikaliska öbben 1975, valde arbetet, men saknaden var stor".

Upptäckte en ny värld på en gammeldanskurs 1979. Började knaggligt på fiol 1982.

NYTT FOLK I STYRELSEN

PER-OLOF LAVESSON

f. 47 i Hofors, Gästrikland. Spelade klarinett i musikskolan, "har spelat gitarr i alla tider", var bl a med i poporkester under Hofors-tiden.

Kom till Örebro 1970 för att studera, jobbar nu som ekonom. Drabbades i början av 70-talet av den framväxande folkmusikvågen och började med fiol-låtspel. Spelar helst Dalalåtar men har också tillägnat sig Närkerepertoaren. Medlem i Glanshammars spelmanslag.

Det var en alldeles speciell känsla att komma till den årliga inomhusstämman den 28 november. År efter år har styrelsen funderat på lokal - i år blev det Örebro slott för första gången.

Så vi klädde ss extra fina och njöt av att hålla upp kjolarna i torntrappan.

Långt däruppe hördes musik, medan vi passerade Slottskrogens bar.

Extra festligt var det också eftersom Radio Örebro direktsände stämman i radio.

Mycket folk kom, men det var knäpp tyst när Rune Boskär blåste in stämman på näverlur. Under tiden satt jag och min sångkompis Agneta och var nervösa, för vi skulle börja på scen.

Vår ordförande Gunnar Kärnheim stod där tryggt som vanligt med långrocken. Så det gick bra!

Scenprogrammet var omväxlande. Bland andra hördes Hasse Skotterud på hardingfela (ljuvligt vackert), Uffe Karlsson på säckpipa, Nyckelharpsgillet, ett gäng från träffstället Spelstugan, den fina munspelaren Ulf Hammarström, Hörkens durspelare, Jär-

fälla Nyckelharpsgille, familjen Andersson...

Särskilt glad blev publiken av nestorn K-G Olssons olika durspel. Vilken personlighet!

Rune Boskär kom också tillbaka med diverse blåsinstrument, bland annat en liten näverbit!

I publiken fanns många intressanta personer, till exempel vår mest avlägsne medlem; Ingrid Mendoza från New York. Bland publiken fanns förstås också många spel-

sugna och det blev en hel del buskspel och även dans innan kvällen var slut.

KAY ISACSON

*

FELAN

återstående vårträffar:

13/3 AGNETA, KAY, BIRGITTA och OLLE spelar, sjunger och trallar till dans. Adress: Finska föreningen, N. Lillåstrand 7, Örebro.

28/3 J P NYSTRÖM. Obs lördag. Mest gammeldans till folkmusik från Norrbotten. Fiol, tramporgel m m. Adress: Globen, Brunnsparken.

24/4 RÖJÅS-JONAS, BRITTA och HANS RÖJÅS. Dalapolskor (mest Boda) och gammeldans. Fiol, sång och cittra. Adress: Finska föreningen.

25/4 LÅT- OCH DANSKURS med familjen Røjås. Föranmälan.

Kontaktperson: Anders Pettersson 019/106356

*

Du lyssnar väl till
E F T E R K L A N G

RADIO ÖREBROS

MUSIKMAGASIN

Tisdagar 18.00-19.00

(repris söndagar

10.00-11.00)

Lokalradiokanalen

102,8 MHz

Av landets 24 lokalradiostationer sänder Radio

Örebro mest egenproducerad levande musik -

2 timmar per vecka.

KABARE ★ KING ★ KONG ★

med

Anders Alm, Birgitta Fernström,
Ann-Marie Johansson, Roger Storm,
Gunnar Uddén och Jens Wååg

"Lysande. Kulturfernissan spricker,
fram tittar apan och upp stiger
skrattet." (Nerikes Allehanda)

"Slipsen, ett obetalbart nummer.
Bara det räcker för att göra kaba-
rén sevärd." (Örebro-Kuriren)

"Roger Storm - en verklig kabaré-
artist." (Radio Örebro)

Spelas t.o.m. 2/5 på över 50 platser
runt om i hela Örebro län.

Se annonser i dagpressen eller lyssna
på Daxpocket i Radio Örebro.

Länsteatern i Örebro

VÄLKOMMEN TILL VÅRENS FÖRELÄSNINGSSERIE I FOLKBIBLIOTEKETS HÖRSAL TORSDAGAR KL 19.00

Fri entré

**Arrangörer: Folkbiblioteket i samarbete
med föreläsningssanordnarna.**

5 mars

Ämne: **TEXTERNA BAKOM TEXTEN** - om nya
Testamentets historia
Föreläsare: Docent **ESKIL FRANCK**
Arr: SKS

2 april

Ämne: **NATUR- OCH MILJÖSKYDDS-
LAGSTIFTNING** - teori och praktik
Föreläsare: **STAFFAN WESTERLUND**, v ord i
Svenska naturskyddsföreningen
Arr: Studieförbundet

12 mars

Ämne: **BROTTSOFFER** - en bortglömd grupp
i vårt samhälle
Föreläsare: Representanter från bl a polis och
sjukvård
Arr: Studieförbundet Vuxenskolan

9 april

Ämne: **GUD I LITTERATUREN**
Föreläsare: Redaktör **ERIK SOLLERMAN**
Arr: Frikyrkliga studieförbundet

19 mars

Ämne: **BERÄTTELSE OM MOA MARTINSSON
OCH HENNES FÖRFATTARSKAP**
Föreläsare: Författarinnan **MARY ANDERSSON**
Arr: ABF

23 april

Ämne: Något med anknytning till **KONST**
Föreläsare: Meddelas senare
Arr: Medborgarskolan

26 mars

Ämne och föreläsare meddelas senare
Arr: Folkuniversitetet

7 maj

Ämne: **FINLAND - GRANNLAND I ÖSTER**
Osannolika berättelser om osannolika ting
Föreläsare: **ERIK WEHKAJÄ**
Arr: Föreningen Norden, Örebroavdelningen

ÖREBRO KOMMUN
Kulturförvaltningen

Välkomna
till
**ÖREBRO
KONSERTHUS!**

Upplev den levande musiken i det nyrenoverade
Konserthuset!

Lyssna till vårens resterande konserter av de
helfprofessionella musikerna i

SYMFONIORKESTERN söndagar
kl 18.00 den 1/3, 5/4 och 10/5

KAMMARORKESTERN lördagar
kl 17.00 den 28/3 och 25/4

Örebros ordinarie kapellmästare **GÖRAN
W NILSON** dirigerar och som solister
medverkar Christian Lindberg, trombone, Stefan
Lindberg, piano, Mats Levin, violoncell, Willy
Postma, harpa och 30-årsjubilerande Konserthuskören
med solister.

Se utförligare program i årets generalprogram
och i kommande annonser. Kom gärna i grupp
så kan vi ordna rabatter.

Och varför inte ett studiebesök i lokalerna före
konserterna?

FOLKSAM

SPELMÄNNENS FÖRSÄKRINGSBOLAG

Folksam har tillsammans med Dalarnas Spelmansförbund tagit fram en specialförsäkring för FIOLER och STRÅKAR.

Vi diskuterar nu samma lösning för Örebro läns Folkmusikförbund.

Försäkringen gäller i hela Europa och premien grundar sig på försäkringsbeloppet:

Försäkringsvärde	Årspremie
30.000 kr	75 kr
30.001 - 60.000 kr	150 kr
60.001 - 100.000 kr	300 kr

Vi återkommer under våren efter ytterligare kontakter med Örebro läns Folkmusikförbund.

BLI HELKUND - PENGAR ATT TJÄNA GENOM ATT
SAMLA DINA FÖRSÄKRINGAR I FOLKSAM

Slå oss en signal så berättar vi mera

Drottninggatan 14, Örebro, tel 019/130660

FOLKSAM

***Välj din
bank som
du väljer
dina
vänner!***

Föreningsbanken

NYCKELHARPA

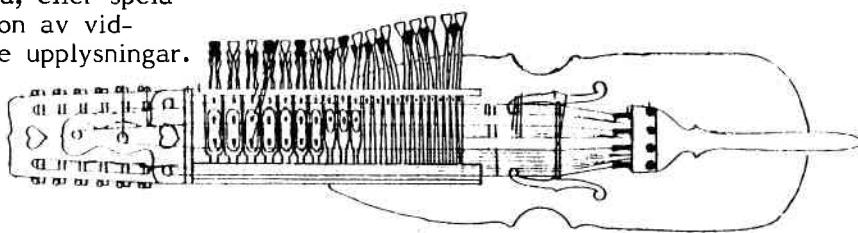
Folkmusikintresset och därmed intresset för vårt unika instrument, nyckelharpan, är i dag mycket stort. Det byggs nu flera hundra nyckelharpor årligen, de flesta genom studiecirklar.

Studieförbundet Vuxenskolan anordnar studiecirklar i samarbete med Örebro Nyckelharpsgille.

Är du intresserad av att bygga, eller spela nyckelharpa kan Du ringa någon av vidstående avdelningar, för vidare upplysningar.

TELEFONNUMMER TILL AVDELNINGARNA

Örebro	019-11 94 80
Nora	0587-126 00
Karlskoga	0586-500 80
Åskersund	0583-119 26
Hallsberg	0582-116 45
Kumla	019-606 45
Laxå	0584-124 00
Pålsboda	0582-405 10
Hällefors	0591-101 25
Lindesberg	0581-136 70

STUDIEFÖRBUNDET VUXENSKOLAN ÖREBRO LÄNS DISTRIKT
DROTTNINGGATAN 34 702 10 ÖREBRO TEL: 019- 11 94 10

HÄR HAR DU FRIHET ATT VÄLJA!

Kom in i vår butik och låt dig inspireras av Sveriges största semesterprogram för sommaren 1987. Boka direkt!

SJ Resebyrå
019-10 36 40

Drottninggatan 10, Örebro.

*

FOLKMUSIKMÖTE I HAMBURG

EBU - Europeiska radiounionen - ordnade i början av november ett möte i Hamburg med folkmusikproducenter från flera länder i Europa. Riksradios Ulf Gruvberg ("Trender och traditioner") och Radio Örebro's Bo Hazell deltog.

På mötet föreslogs att ett nytt informationsblad ska upplysa om alla spelmansstämmor i Europa och om nya skivinspelningar med folkmusik osv.

Det föreslogs också att ett eget skivbolag ska bildas. I första hand för folkmusikskivor gjorda av radiostationerna runt om i Europa. Skivproduktionerna ska göras snabbare och billigare. Målet är att nå fler i människor i fler länder.

Lokalradion eller riksradiation eller kanske båda kan sända en egen grupp att representera Sverige vid Tönderfestivalen i sommar i Danmark. Det är en jazz-, blues- och rockfestival. NRD, Nord-Deutsche Rundfunk, vill arrangera en Baltic Sea Festival med grupper från alla Östersjöländerna.

*

DE GLADA SPELMÄNNEN från årsmötes-utskicket är numera identifierade. Artur Jansson, Lindåsen spelade dragspel. Fiolspelaren är Valdemar Karlsvärd, Södra Björnfall, Mariedamm, idag 83 år. Bilden en glasplåt från 1920 efter Valfrid Persson. Kotterud. Tack till Ewa och Arne Björk, Falla, Åsbro för identifieringen. Och för bilden!

*

Conny Eriksson (t.v.) och Ingvar Antonsson vid den gran som bjöd på material till "gammelharporna".

MEDLEMS- AVGIFT 50 KR

Detta beslutades på årsmötet, och inbetalningskort medföljer detta nr av "Stämning". Det handlar om en anpassning till den allmänna kostnadsutvecklingen, det centrala förbundets kostnader och tidningen "Stämning" som dock genom annonsering kan bli självförsörjande.

Redaktionen behöver förslag på ständiga annonsörer - eftersom allt arbete med tidningen sker på fritid måste vi försöka få en "lugn annonsutveckling".

Vid årsmötet 25/1 på Västra Mark, Örebro avgick Ulf Karlsson och Yvonne Fransson ur styrelsen och ersattes av Per-Olof Laveson och Kjell Stockfors - se sid 3.

Ett 40-tal medlemmar var närvarande. Och Svansbo Spelmän avslutade med låtar bl a efter Hyvlar-Pelle.

*

Gert Ohlsson har varit flitig länsbesökare - här på decemberkurs i Örebro med fr.v. Leo Grimmer, Helena Karlsson, Ingvar Antonsson och Åke Holmquist.

BESTÄLL MEDLEMS- PAKET VINN 500:-!

Ett särskilt "medlemspaket" ska finnas tillgängligt från mitten av mars och ett pris på 500:- ska utdelas på novembers slotts-stämma till årets främsta medlemsvärare. Det beslöt ÖLFM-styrelsen på årets första styrelsemöte efter årsmötet. "Paketet" ska innehålla en

ny notsamling med vanliga Allspelslåtar, kassetten med samma namn, senaste numret av Stämning - för att nämna det viktigaste.

Och det viktigaste är att vi i första hand suger upp dem som naturligt bör vara medlemmar - t ex de som är med i Harpgillet, våra folkdansare, musikskolelärare osv osv.

För en spottstyver får man två tidningsprenumerationer - bara en sån sak!

INGEGERD OCH RUDOLF BJUDER IN

Ett mycket efterlängtat evenemang äger rum på Drakabäckens turistgård i Guldsmedshyttan lördag 3 maj kl 14.30. Då ska Rudolf och Ingegerd Rittberg spela låtar efter Rudolfs pappa Arvid Pettersson (se förra numret) och berätta om honom.

- Och om min syster Ingeborg
- Spel-Pjätta - och om hur pappa lärde spela av Blinda Petter, säger Rudolf.

Vilka låtar är mest kända efter din far?

- Det är nog en friarmarsch som finns i stora Västmanlands-häftet - jag spelade den ihop med Ragnar Forsgren och Bertil Rydberg, säger Rudolf. Och det finns Björkängs-Anders vals och många med märklige namn. Det finns ett 25-tal låtar nertecknade efter pappa.

LJUSNARSBERGS KULTURSTIPENDIUM utdelades hösten 1986 till Leif Broman, som fick 2 000 kr för sitt spel av Ljusnarsbergs-låtar. Även Hörkens bygdedansare och Ingegerd Lindunger i kommunens konstklubb fick stipendium. Här spelar Leif och Lisa Persson durspel i Wadköping i augusti.

GLÖMT PÅ ÅRSMÖTET

Det finns bl a en halsduk kvarglömd. Ring Ulf Larsson (se sid 2)

På TV1 varannan lördag
kl 18.20-18.30:

SPELMANS ARVET

Missa inte detta program!

INSTRUMENT- FÖRSÄKRING

På SSR:s årsstämma i höstas blev det klart att en instrumentförsäkring nu är på gång via Folksam i Dalarna.

Riksregistret skulle kunna lägga ihop försäkringsavgiften med medlemsavgiften och redovisa varje medlemsinbetalning till Folksam.

Denna SÄRSKILDA INSTRUMENT-FÖRSÄKRING grundas på följande:

Medelspelmannen har 1,5 - 2 fioler och lika många stråkar. Självrisken är 200 kr. Värme- och köldskador, brand och stöld täcks.

Värde	Premie
- 30.000	75:-
- 60.000	150:-
- 100.000	300:-

Skadeanmälningar ska slusas via spelmansförbunden.

En vanlig allriskförsäkring har 500:- i självrisk och täcker inte värme- och köldskador.

Regler:

1. Instrumentet ligger länge i en kall bil och blir därför köldskadat - försäkringen gäller.

2. Instrumentet ligger länge i en varm bil och blir därför värmeskadat - försäkringen gäller.

3. Instrumentet blir stulet

när man tillfälligt har lagt det ifrån sig på en spelmansstämma, utomhus eller inomhus - försäkringen gäller.

4. Om någon tar mitt instrument och slår det i huvudet på mig eller på någon annan person - försäkringen gäller.

Men om jag tar mitt instrument och slår det i huvudet på någon annan gäller försäkringen inte.

ELISABETH HELLDÉN

"LÅTLUST" I FRÖVI 28/3

- Naturligtvis har vi en brinnande LUST att spela LÅTAR. Därav nämnt LÅTLUST skriver Gert Ohlsson exklusivt för detta organ. På bilden fr.v. Göran Håkansson, Gert, Per-Thomas Eriksson och Ann-Marie Olsson. Gänget bildades 1986 och har haft många folkmusikkurser tillsammans tidigare. Nyckelharpa, fiol "och ibland sjunger vi en stump". Gert

berättar också att gruppen experimenterar mycket med flerstämmiga arrangemang och med flera olika stämningar på fiolerna.

I FRÖVI KOMMER OCKSÅ nyckelharpsklubben från Linde att dyka upp någon gång under kvällen i sällskap med sin kursledare Hasse Gille. Och att dansgång kommer att närvara är klart - vilka visar sig senare.

Frövi-stämman börjar kl. 19.00 lördagen 28 mars.

Forts. fr.s.2

skola, i arrangemang för nyckelharpa och med säckpipa som melodiinstrument.

Jag tycker man ska spela ihop med invandrare, marschmusiker, jazzmusiker, dyka upp på danskvällar.

Framförallt är det viktigt att våga sig ut bland ungdom. Då får man nog köpa lite synth och elektrifiering och höga volymer - om man nu alls tror på att vi har någon alls musikglädje att bjuda på, i konkurrens

med David Bowie, Tina Turner, Hemliga byrån, Cyndi Lauper, You name them all...

Det tror jag!

Och jag tror inte ett dyft på "smitto-teorin" dvs att vår folkmusik skulle "smutsas ner"

av allt för intima kontakter med det ena och det andra.

Tvärtom - bryter vi inte gränserna baddar vi säkerligen för att folkmusiken återigen riskerar att dö sotdöden i splendid isolation.

Vad tror Du?

HANS WENNERLUND

forts.fr.s.3

Nu ska man tillskapa en helt ny organisation - något slags "länsmusikstiftelse" med representanter för landsting och kommuner, som ska fördela de statliga medel som det handlar om.

- Kan några andra musikformer hoppas på att bli gynnade?

- Möjligen kan rock komma i fråga. Men dansband t ex

bör kunna stå på egna ben. Jag tycker att folkmusik och jazz står i särklass.

- Och hur har du det själv med musiken - spelar ---

=

- Och hur har Du det själv med musiken - spelar Du något?

- Jag klinkar bara lite gitarr. Men jag har en dotter som spelat fiol sen hon var 6.

- Tycker Du något särskilt

om just folkmusik?

- Jag tycker det är trevlig musik som man blir glad av. Dessutom är det ju en tradition som vi har all anledning att bibehålla. Och vi har många duktiga folkmusiker som behöver uppmuntran.

- Men ni i folkmusikförbundet har ju ordnat det för er också. Halva nyckelharpsgillet jobbar ju här på landstingets kansli...

*

HARD TIMES

ett nordirländskt gäng har hört av sig i Pen-Gwyns fotspår och besöker kanske länet i samband med Siggebohyttan

*

GAMMEL-HARPOR

är nu på gång efter lyckad fällning av Granen i Grängshyttan vid årsskiftet. Efter grovformning och långsam torkning i plastpåse kommer flera byggen att starta.

*

ULF LARSSON I SAHLSTRÖM- FONDEN

En utmärkelse för länets folkmusik innebär det faktum att Ulf Larsson har blivit ledamot av Erik Sahlströms minnesfond.

Samtidigt får vi en värdefull kontakt med nyckelharpornas verkliga hemland, Uppland.

*

≡3-RADIGT≡

SMÅANNONSERNA kostar 15:- upp till 3 rader, därefter 30:- upp till 6 rader osv

OANVÄND VÄLKLINGANDE NYCKELHARPA. Vackert hantverk. Tillv. av "Mos-Rune", Järvsö. Jag begär 3500:- inkl. stråke och låda. Helge Bohlin 019/78276.

NYCKELHARPA SÄLJES
019/120504

Saddy som gick på händer

Polsketrall efter "Saddy stump"

1.
Ni kan aldri tro
va ti'n går lättsamt
ja ti'n går lättsamt
ve Pingstabergr:/

För här kommer en,
å här kommer två,

För här kommer en,
å här kommer två
å här kommer tre å fyra.

För här kommer en,
å här kommer två,
å här kommer Kalle Sjö å
"Jocka".

2.
Ni kan aldri tro
va sill ä mättsamt,
ja sill ä mättsamt
ve' Pingstabergr :/
För här kommer...

"UR ARKIVET" har den här gången ett speciellt innehåll - det kommer från det "arkiv" som utgörs av den levande traditionen:

EN HISTORIA FRÅN HÖRKEN

- I Hörken fanns för 100 år sedan en spelman. Ja, det fanns många, men en av dem berättas det fortfarande om. Han var en grann karl. Lockig och glad och full av påhitt för att locka fruntimren till skratt. Som den gången då han gick på händerna på stationskajen i Hörken.

På den tiden fanns bryggeriet kvar och hyttan var i drift och järnvägen var livligt trafikerad. Mycket folk var i rörelse och han väckte uppståndelse överallt. Det minns de gamla än idag.

Kanske hade han lättare att gå på händer än fötter eftersom han var halt, och fick förstås sitt namn därefter - Saddy Stump.

Men på hans gravsten i Hörken står K.J.Wernert Eriksson. Född 1873. Död 1913. Han blev 40 år och gifte sig aldrig.

Som skomakare i Hörken (vid Hyttmossen) fick han väl stunder över att klura ut en låt eller en tokig vers som han sedan

framförde i Parken vid älven eller på dansen vid Stora Sten. En av låtarna som vi fortfarande sjunger och dansar till är "Pingstabergr" (se noter).

De som nämns i "Pingstabergr" - Kalle Sjö och en vidlyftig kärring, Jocka, på Pingstabergr, hade dåligt rykte och där trivdes Saddy.

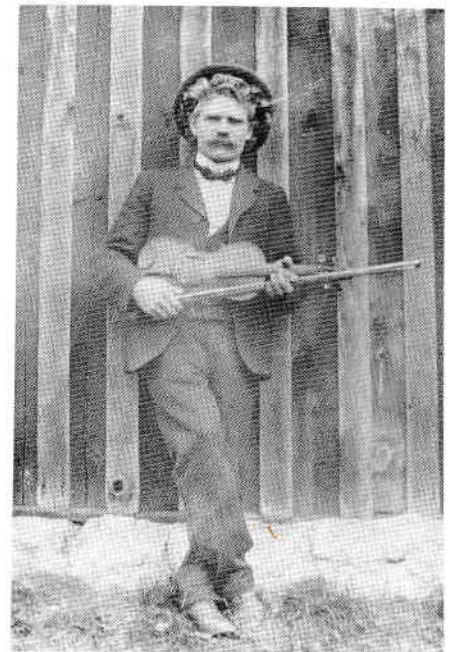
Han trivdes också särskilt bra med barn. Det berättas att han hade en liten bok. Den var märklig och mycket åtråvärd,

UR ARKIVET

åtminstone bland barnen. Där fanns fjärilar och fåglar av silkespapper, som liksom blev levande när man öppnade den.

Den boken skulle han ge till den unge som vågade ge honom en puss. Boken finns idag hos vår egen spelman Leif Broman, vars mor en gång var liten och vågade ge Saddy en puss.

En gång då Saddy hjälpte till vid slåttern och man hade satt sig ner en stund för att pusta i värmen kilade en liten mus förbi. Den blev snabbt infångad av Saddy som frågade: "Ska jag bita huvet av'en"? Alla nickade och musen miste "huvet". Det är sånt de berättar, de som minns.

Hammarberg, Pjäxen och Bäckfalls-Bengt; Kalle Andersson och hans bror, August Björk, Eliasson och Snål-Gustav, och så fanns en egen hornmusikkår.

Nog fanns det musik i Hörken av alla de slag och finns fortfarande, och Saddy hade sin egen stil. Han brukade sjunga:

- När jag blir gifter och får en gumma så ska jag spela fiol och slå på trumma

- När jag blir gifter och får en gumma

Så ska jag spela fiol och slå på trumma

Å i alla fyra hörna sitter ungar

Å alla gnolar di på Saddy Stump

Han var uppfinnare också. En liten ångmaskin av egen tillverkning finns fortfarande bevarad. Kvar finns också hans fiol som blev funnen inne i bakugnen i stora spisen vid Hyttmossen.

Saddy dog i hjärnhinneinflammation i augusti 1913.

Några minns också hur kalla vintrarna kunde vara i Hörken. Kanske är det Saddys ord:

"De va så kallt så döm härva välling å nysta gröt å la' kallkällvatten i blöt å värmen frös i spisen"

I februari 1987
LISA PERSSON
Hörken